

## Følgenotat - Klimanorm

# Reguleringsplan for Simonsviken

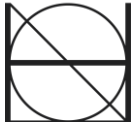
### Intro

Ifølge veileder for Klimanorm for Bergen er følgende målet:

*Klimanormen består av kriterier som skal benyttes for å vurdere plangrep og alternative løsninger som gir det beste resultatet klimamessig i innledende fase. Det er ingen krav til måloppnåelse for prosjektene, men Bergen kommune oppfordrer alle til å bidra til å redusere klimafotavtrykket i hvert enkelt prosjekt. For at klimanormen skal være en garanti for reelle klimagassreduksjoner, er det en forutsetning at kriteriene følges opp og dokumenteres til politisk behandling, og gjennom byggesaken frem til ferdigstilling av prosjektet. Ambisjonene fra klimanormen skal suppleres med levering av klimagassberegninger til 1. og 2.gangs behandling av planen, samt til byggesak.*

Klimanormen er delt inn i fire kategorier, mobilitet, arealbruk, materialer og energi. Poengene innenfor hver kategori relaterer til måloppnåelsen for «beste praksis» for klimaambisjoner for et prosjekt. Veilederen forteller at kriteriene for kategoriene er i stor grad hentet fra FutureBuilt og BREEAM-NOR. Disse fokuserer primært på nybygg og større transformasjoner/rehabiliteringer. Poengskalaen for klimanormen reflekterer naturligvis dette, hvor det kreves endring i bygningsmassen for å få en god poengsum.

For en reguleringsplan som Simonsviken blir det dermed vanskelig å oppnå en høy poengsum, spesielt i enkelte kategorier. Her beholdes store eksisterende bygningsmasser, hvor det gjøres minimalt med endringer. Disse byggene er næringsbygg, hvor fasadematerialer og ytterligere isolering ikke skal gjennomføres. Dette er grunnet bruken i disse byggene, hvor det ikke blir oppvarmet uansett. Dette er produksjonshaller, lager og slikt, hvor oppvarming ikke er relevant. Et tema som energibruk, blir dermed et helt annet enn hva det blir for andre type bygg, som nok klimanormen er mer beregnet for. Det er derfor ønskelig å gå gjennom hver av kategoriene og de tilhørende punktene i dette følgenotatet. Dette vil kunne skape et mer nyansert bilde av hvilke grep, og hvorfor valgene er tatt, i reguleringsplanen for Simonsviken.



## Mobilitet

For mobilitetskategorien får prosjektet 0,8 poeng.

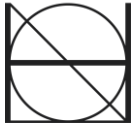
Kompakt byutvikling har hensikten å bygge en kompakt by tilrettelagt for gange og sykkel, med god tilgang til kollektivtransport og begrenset behov for transport med privatbil. Her får prosjektet 1 poeng, ettersom det ligger innenfor *ytre fortettingssone*. Planområdet helt ned mot sjøen ligger innenfor *øvrig byggesone*, men dette er en betydelig mindre del enn resterende. Når det gjelder tilrettelegging av kompakt by, er plasseringen for planområdet svært god. Området ligger sentralt for et nærings- og industriområde, med god forbindelse til mesteparten av Bergen. Plasseringen tillater bruk av flere fremkomstmidler, som vegbasert, kollektivt og på vannet. Det ene poenget planen får i denne kategorien reflekterer dermed ikke fullstendig hvor godt prosjektet samsvarer på hensikten.

Tilgang til service- og rekreasjonstilbud har hensikten å sikre god tilgang til service- og rekreasjonstilbud i nærområdet. Prosjektet får 2 poeng, med 8 tilbud tilgjengelig. Dette er da målt fra bygningsmassen i Simonsviken, og ikke fra plangrensen. Servicene- og tjenestetilbudene innenfor bygningsmassen er ikke medregnet, men det er Belonaparken, som også ligger innenfor planområdet. Poengsummen ansees å være representativ for prosjektet.

Gangvennlig utforming har hensikten er å sikre trygge, effektive og attraktive gangforbindelser. Prosjektet oppnår 0 poeng, ettersom de første tre punktene i sjekklisten er oppfylt. Det er punkt 4 som ikke er fullstendig oppfylt. Det finnes enkelte aktive fasader innenfor Simonsviken næringspark, hvor det ikke er sikret tilgang for fotgjengere. Disse arealene legger heller opp til sambruk, uten en klar gangbane igjennom. Dette er områder som benyttes til industri og transport. Det er derfor unaturlig å skulle lede folk inn, med et godt etablert gatenett. Utover dette punktet, er det flere av de neste punktene som blir oppfylt. Endeligpoengsum reflekterer derfor ikke tilstrekkelig hvor gangvennlig prosjektet faktisk er.

Sykkelvennlig utforming har hensikten å legge til rette for sykling som erstatning for personbiltransport. Prosjektet oppnår 1 poeng, som nok er godt representativt for hvor sykkelvennlig det legges opp til å være. Ettersom det reguleres for næring og industri, er det vanskelig å fremme en full erstatning av sykkel fremfor personbil. Det er også en plan som primært regulerer for eksisterende bygningsmasse, hvilket begrenser mulige nye løsninger for sykkel. Samtidig er trafikksikkerhet, og med dette fremkommelighet for syklistene noe planen fokuserer på.

Bilrestriktive tiltak har hensikten å begrense bruk av privatbil gjennom reduksjon av parkeringsdekning og valg av deleløsninger. Prosjektet får 0 poeng for bilrestriktive tiltak. Prosjektet legger opp til å beholde samme antall



parkeringsplasser som eksisterer i dag. Som er noe lavere enn maks kravet i KPA.

### Arealbruk

For arealbrukskategorien får prosjektet 1,7 poeng

Eksisterende karbonlager i natur har hensikten å minimere utslipp fra arealbruk gjennom å minimere nedbyggingen av karbonbindende natur. Prosjektet oppnår 3 poeng i denne kategorien. Arealene hvor det planlegges ytterligere bebyggelse er allerede bebyggt/bearbeidet, og det som finnes av naturmangfold skal videreføres.

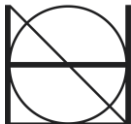
Etablering av vegetasjon som binder karbon har hensikten å minimere utslipp fra arealbruk gjennom å tilrettelegge for grønnstruktur som karbonlager. Prosjektet oppnår 0 poeng for denne kategorien. Arealene innenfor planområdet er i stor grad allerede utbygd. Planen legger ikke opp til å etablere ytterligere grønnstruktur, men skal heller ikke fjerne noe av den eksisterende. Den resterende grønnstrukturen dekker 17,3% av planområdet.

Massehåndtering har hensikten å minimere tomtebearbeidelsen for å redusere behovet for massetransport og bevare eksisterende landskap. Prosjektet oppnår 2 poeng. Tallene som legges til grunn i denne utregningen er arealer for byggeformål, som er 67 819 m<sup>2</sup> og et grovt overslag for masser som blir på 75 000 m<sup>3</sup>. Dette resulterer i et forventet masseuttak mindre enn 1,2 m<sup>3</sup> per 1 m<sup>2</sup> utbyggingsformål. Overslaget for masser er nok langt høyere enn det som blir endelig tall. Det er etableringen av flomgrøften og vegarealet på øst siden av bygget som utgjør den største andelen. Ved etablering av bygningstiltakene vil det være et mindre masseuttak. Dette er grunnet de allerede eksisterende bygningsmassen og planerte arealer. Ved eventuell massehåndtering vil også transporten for denne være minimal, ettersom massene kan håndteres av Envir, så sant de ikke er så forurenset at de er klassifisert som farlig avfall.

### Materialer

For materialkategorien får prosjektet 2,1 poeng.

Lavutslipp materialbruk har hensikten å minimere utslipp fra materialbruk i et livsløpsperspektiv. Prosjektet oppnår -1 poeng i denne kategorien. Eksisterende material på bygg skal ikke fjernes, men heller videreføres. Materialer på nye bygg er ikke bestemt, men det er heller ikke satt krav om at disse skal ha reduserte klimautslipp.



Ombruk av materialer har hensikten å oppfordre til ombruk av materialer. Prosjektet oppnår 0 poeng fra denne kategorien. Prosjektet oppnår 0 poeng for denne kategorien. Det lagt inn krav om at det må gjøres en vurdering om hvor vidt materialer kan gjenbrukes ved rivning av bygg. Bygg som rives representerer så lite av den totale bygningsmassen, at poeng fra denne kategorien ikke medregnes i totalen, i henhold til Klimanormen.

Bevaring av eksisterende bygg har hensikten å oppfordre til bevaring av eksisterende bygg. Prosjektet oppnår 3 poeng i denne kategorien. 99% av eksisterende bygningsmasse beholdes. Full poengsum fremstår derfor som veldig riktig for denne kategorien.

Avfallsmengde i byggefase har hensikten å redusere mengden produsert avfall og sikre at produsert avfall håndteres på en miljøvennlig måte. Prosjektet oppnår 0 poeng i denne kategorien. Det er lagt inn krav om at det skal utarbeides en plan for avfallshåndtering i byggefasen i bestemmelsene. Det er i denne bestemmelsen ikke satt noen begrensning på hvor mye avfall som genereres.

Fleksible bygg i fremtiden har hensikten å legge til rette for at bygg skal ha lang levetid og kan brukes til andre formål i fremtiden uten at det medfører store ombygginger, rivning eller nybygg. Prosjektet oppnår 1 poeng i denne kategorien. Den eksisterende bygningsmassen er blitt benyttet til forskjellige formål opp gjennom tiden, og viser dermed fleksibiliteten i bygningsmassen. Det tekniske anlegget er nok ikke utarbeidet i henhold til veileder fra RIF, og dette punktet er dermed ikke oppfylt. Ny bygningsmasse vil følge veileder fra RIF.

## Energi

For energikategorien får prosjektet -0,9 poeng.

Energiytelser i driftsfase av nybygg har hensikten å redusere byggets netto energibehov og oppfordre til utnyttelse av fornybare, lavutslipps energikilder i planområdet. Prosjektet oppnår 0 poeng i denne kategorien. De nye byggene kommer til å bygges etter krav fra TEK17. Det legges ikke opp til ytterligere reduksjon av energiytelser.

Energiytelser i driftsfase av eksisterende bygg har hensikten å redusere byggets netto energibehov og oppfordre til utnyttelse av fornybare, lavutslipps energikilder i planområdet. Prosjektet oppnår -1 poeng i denne kategorien. Flere av de eksisterende byggene er industrihaller. Dette er bygg som fungerer mer som skall, og er allerede ikke isolert. Det brukes derfor ikke energi på å varme opp disse byggene. Det er svært vanskelig å skulle bedre energiytelsen for disse bygningsdelene ettersom de nytte svært lite energi allerede.

Utslippsfri bygge- og anleggsfase har hensikten å minimere utslipp i bygge- og anleggsfasen. Prosjektet oppnår -1 poeng i denne kategorien. Det er ikke laget



noen plan for hvordan minimere utslipp ved etablering av tiltakene. Det er enda usikkert når disse skal gjennomføres og i hvilken rekkefølge, og å lage en plan for dette vil derfor ikke være optimalt. I forhold til massehåndtering vil all overskuddsmasse kunne benytte Envirs håndtering. Om massene er forurensende, vil dette også håndteres innenfor området. Dette er noe som kan minimere klimagassutslippet under bygge- og anleggsfasen, men som ikke blir hensyn tatt i denne poengsummen.

### Konklusjon

Prosjektet får totalt en poengsum på 1, etter at samtlige tema er gjennomgått. Dette betyr at prosjektet går noe ut over det som er krav og forventninger fra KPA. Slik som det går frem av dette notatet er det noen tema hvor prosjektet får dårligere poengsum enn det som kanskje er reelt i forhold til tema, dette gjelder da spesielt for energi. Når det gjelder reduksjon av klimafotavtrykk og klimagassutslipp gjør prosjektet en bedre jobb, enn det poengsummen for klimanormen forespeiler.